Incipit expositio fratris Britonis de ordine postillatoris in scōm plogū libroū paralipomenon.

a Si septuaginta interpretū ꝛc. Iste plogus ponit trāslationi beati Hiero. q̄ paralipomenon ō hebreo in latinū transtulit: sicut ipe testat in.ij. libro cōtra Rufinū. In libro tempoꝝ. i. paralipomenon q̄ hebraice ōr dabreiamin ad scm̄ Chromatiū papā p̄faciūcula vsus sum. Si septuaginta interp̄tū ꝛc. Diuidit aūt iste plog' in sex ptes. in q̄z p̄ma. lxx. interpretū p̄posita excusatione ostendit motiuū translationis faciēde. s. instantiā Chromatij pape q̄ notat in ꝓbo impellendi. cū dr. Impelleres. i. instando cōpelleres. In scda ostendit sue trāslatiōis necessitatē: tum pter veter' corruptionē: tum pter nouaꝝ repugnātiā ꝛ diuersitatem. ibi: Nunc vero cū p varietate regionuz ꝛc. Tertio pbabilit arguit q̄ sua translatio a latinis recipiēda sit. et p̄mo arguit p locū a sili. sic ibi: Si igit alijs licuit. scdo p locum ab aūcte. ibi: Qui inuiolata editiōe veteri ꝛc. q̄rto dicit q̄ aūctes q̄s p̄misit nō introduxit: q̄si volēs. lxx. quincere: ꝗ vt posset suis obtrectatoribus rūdere. ibi: Hoc pace veteꝝ loq̄r ꝛc. q̄nto latinoꝝ beniuolentiā captat: recitādo bona q̄ eis fecerat. ibi: Ceteꝝ memini ꝛc. sexto attentū eq̄ reddit lectorē trāslatiōis insinuans vtilitatē. ibi: Et qd nūc de beniamin ꝛc. His dictis aliq̄s passus lr̄e exponam': Si. lxx. interp̄tū pura. i. incorrupta. b Ut ab eis. de hebreo. c In grecū ꝓsa est edi. p su. q̄ntū ad hec q̄ integre trāstulerūt: nō q̄ntuz ad ea q̄ scienē omiserūt: quoꝝ additio nō erat superflua: ꝗ valde necessaria.

d Mi pr̄ et amice. e Chromati epoꝝ sā. atq̄ do. i. p̄matū sapie ꝛ sanctitat' sup epos hās: q̄ debēt esse sct̄i p innocentiā q̄ ad seipos: ꝛ mīsterio sanctificātes alios: ꝛ docti ad ifōmāduz subditos. f Impelleres. i. instāter pelleres monēdo: vt hebrea tibi volumina latio sermōe trāsferrē. g Qd enī sel'au. ho. occu. i. trāslatio. lxx. q̄m iā oēs audierant ad min' p famā.

h Et nascētis. i. p̄mitiue ecclie robo rauerat fidē. i Justū erat etiā nostro ſt. cōprobari. i. iustū erat vt aliam trāslationē nō facerē: ꝛ ita silendo. i. a translatiōe cessando: translatōnē. lxx. cū alijs aprobarē. k Nūc ꝓo cū p va. regi. diuer. fe. exemplaria. sic patet inferi'. vbi dr: Alexādria ꝛ egypt' ꝛc. l Et germana il. anti. transla. ꝛc. trāslatio. lxx. dr germana: qz facta fuit a germanis. i. fratrib': qz omīs iudei erant: antiq̄ dr: qz oīm fuit prima. m Nri ar. putas. i. nr̄o iudicio committendū putas. n Aut e plibus. translatiōib'. o Judicare qd veꝝ sit. vt. s. qd verū est aprobem': ꝛ obelo cetera iugulem'. p Aut veꝝ sit nouū opus ī veteri ꝛc. i. sup vet' opus lxx. q Illudētibusq̄z iudeis cornicū ꝛc. cornix autis est nigra ꝛ garrula: ꝛ multū gaudet qñ videt cadauera: p quaz siguantur iudei nigri peccatis. garruli in detrahēdo: maxime christianis. gaudēt enī cū vident cadauera. i. ecclie mortifera detrimēta quib' occu-

Prologus

one voluerit aliq̄d rep̄hendere: interroget hebreos: suā cōscientiā recolat: videat ordinē textumq̄z sermonis: ꝛ tunc nostro labori si potuerit detrahat. Ubicūq̄z ergo astericos. id est: stellas radiare in lb̄ voluminevideritis: ibi sciatis ō hebreo adduz quod in latinis codicibus non habetur. Ubi vero obelus: transuersa scilicz virga: p̄posita est: illic signat quid septuaginta interpretes addiderūt: vel ob decoris gratiam: vel ob spiritussancti auctoritatez: licet in hebreis voluminibus nō legat.

Finit primus plogus.

Incipit scōs plog' sct̄i hieronymi in librū dabreiamin: qui ē paralipomenon: quod nos dicere possum' ꝓba dierum: ab eo ex hebreo ī latinuz translatum.

a Si septuaginta interpretum: pura: ꝛ
b vt ab eis in grecū
c versa est editio p-
d maneret: superflue
e mi chromati episcopoꝛuz san-
f ctissime atq̄z doctissime ipeile-
res: vt hebrea tibi volumina
g latino sermone trāsferrez. Qd
enim semel aures hoim occu-
h pauerat: ꝛ nascentis ecclie ro-
i borauerat fidem: iustum erat
etiam nostro silentio compro-
k bari. Nūc vero cū p varietate
regionū diuersa feranē exēpla
l ria: ꝛ germana illa antiquaq̄z
trāslatio corrupta sit atq̄z vio
m lata: nostri arbitrij putas. aut
n e plurib' iudicare qd verū sit:
o aut nouū op' in veteri opere
p cudere: illudentibusq̄z iudeis
q cornicum (vt dicitur) oculos
configere Alexādria ꝛ egypt'
r in septuaginta suis Hesichiū
s laudat autorē: constātinopo-
t lis vsq̄z antiochiā luciani mar
v tyr' exemplaria pbat. Medie
x inter has puincie palestinos
y codices legunt: quos ab ori-
z gene elaboratos eusebi' ꝛ pā-
phil' vulgauerūt. Totusq̄z ordi-
li cōfigunt: cum occasiones hui' gaudū
subtrahunt. Fm hoc ostrue l'am: Tu putas nr̄i arbitrij eē nouū op'. i. nouā trāslatōnē. Cōdere. i q̄ sint addita ea q̄ deficiunt in translatiōe. lxx. ꝛ sic debeā figere oculos cornicū: vt dicit in vulgari puerbio. id est occasionē gaudij de defectibus nostris subtrahere: Judeis illudētibus: illudendo nobis improperātib' q̄ ita detruncatā ꝛ falsam bibliā habeam'. defectus enī biblie sunt quasi quedā foramina p que videt q̄ nr̄a biblia est corrupta. si q̄ defect' suppleant: foramia obstruunt ꝛ sic q̄si cornicū. i. emulos oculi figunt: qz nihil vlteri' qd despicere valeant inuentur. vñ versus. Lumia cornicis fodis: obturās inimicis Rimas: ne videant qd lacerare queat. Si rimas adimis: non fugūt lumia rimis. Nec tūc deridēt: nil q̄ turpe vident. Sic igit oñdit q̄ translatio sua est necessaria pter nouaꝝ trāslationū repugnantiā ꝛ diuersitatem. s. diuersa ꝓtinentiū: ꝛ exēplificat qd' pr̄' dixerat: q̄ scz p varietate regionū diūsa ferunt exemplaria. cum dicit: r Alexādria et egypt'. ille due regiōes q̄ exposite sūt. s. in epla ad Paulinū. s In. lxx. suis. id est: sibi accept' ꝛ q̄si aproprīat': qz aliorū trāslatiōes nō recipiunt. t Hesichiū laudat autorē. qz ipi' exēplaria habent ī aūcte q̄ ipe transtulit de. lxx. editione: nō tū imediate. dicit enī Hiero. in lib. illustriū viroꝝ: q̄ hesichius cesarie vbis ep̄s plurimo laboze corruptā bibliothecā origenis ꝛ pamphili ī mēbranis ſtaurare conat' est. In opusculo de vocabul' biblie inuenies q̄d est mēbrana. v Cōstantinopolis vsq̄z ad antiochiā luciani martyris exēplaria pbat. Cōstantinopolis dr q̄si ꝓstantini polis. i. ciuitas: quam troaicie vrbē Cōstātinus ex suo nomine instituit. Antiochia metropolis est regni antiochi: sicut patz in textu. j. Macb. iij. Lucianus sicut ait Hieronym' in libro illustriū viroꝝ: vir ditissimus antiochene ecclesie presbyter tantū in scripturaꝝ studio laborauit: vt vsq̄z nunc quedā exemplaria scripturarum luciana nuncupentur: passus nichomedie ob confessionem christi.

x Medie inter has puincie palestinos codices legunt. i. in palestina cōpositos: palestina prouincia est asie: de qua dicit Isido. etymol. xiiij. Palestina prouincia philistijm metropolim habuit: que nunc ascalon dicitur. huic ab oriente mare rubrum occurrit: a meridiano latere iudea excipitur: a septentrionali plaga tyrioū finibus clauditur: ab occasu egyptio limite terminatur. y Quos ab origene elaboratos. i. cum magno laboze compositos. sicut supra dictum est ī prologo Josue super litteram illam: Ut pro greco uz hexaplois ꝛc. ꝛ super litteram illam: Cur origenem mirant ꝛc. z Eusebius et Pamphilus vulgauerūt. Hieronym' in libro illustrium virorum. Eusebius cesaree palestine episcopus in scripturis diuinis studiosissimus: ꝛ bibliothece diuine cū Pamphilo martyre diligētissim' pnestigatoz edidit infinita volumina. Idem in eodem: Pamphilus presbyter eusebij cesariensis episcopi necessarius tanto bibliothece diuino amoze flagrauit: vt maximam partem origenis voluminum sua manu descp̄serit: que vsq̄z hodie ī cesariensi bibliotheca habentur.

Tripharia.

a Trifaria. i. triplici. a tris qd̄ est tres ⁊ phares diuisio: qz ī tres ptes diuisa. b Quartuor editionū. s. lxx. symmachi: aquile ⁊ theodotionis. vide illa loca. plogi Iosue de quib⁹. s. p̄rio facta ē mentio. c Ex regiōe singula ꝟba ō/scribens in exaplois in quib⁹ lr̄a vni⁹ trāslatoris scribebat ex adverso cōtra lr̄am alteri⁹. d Ut vn⁹. s. trāslator. e Dissentiens. ab alijs. f Ceteris inter se consentiēt⁹ arguat. i. reprehēsibilis ostendat: ⁊ in quo plēs cōsenserit ipsi verū ⁊ immutabile censeat: ⁊ nō solū vbi quattuor exēplaria cōposuit. g Sed qd̄ maioris audacie est ꝛc. lr̄a plana ē. quid sit asterisc⁹. quid obel⁹: inuenies. s. in illo plologo: Desiderij mei ꝛc.

b Si igit alijs ꝛc. Hic arguit q̄ latini debēt suā trāslationē libēter recipere. Et primo p locū a sili dicēs: Si igit alijs licuit. origēi. s. ⁊ alijs. s. dictis. i Nō tenere. immutabilit. k Qd̄ semel acceperant. s. translationē. lxx. i. si licuit eis post trāslationē veterē quā semel acceperāt ⁊ approbauerāt nouas trāslationes facere. l Et p⁹ lxx. cellulas. continens ponitur pro contento. methonomia est. i. post translationē. lxx. qui fm Augusti. i cellis singulis transtulerīt: sed non fm Dieronymū qui ait:

m Que vulgo. i. vulgariter.

n Sine autore. aliq̄ de his mentionē faciente. o Jactantur. i. iactanter asserunt. supbia enim ē asserere qd̄ nulla probari potest auctoritate. vnde latenē inuedit contra Aug⁹. p Singulas cellulas aperuere. i. singulas editiōes fecere: in quibus addiderunt aliqua trāslationi. lxx. ⁊ hoc est qd̄ sequitur: q Hocq̄ ī ecclesijs legitur: id est in regionibus. s. . primo memoratis. r Quod. lxx. nesciuerunt. i. quod quasi nesciētes in sua editione omiserunt.

s Cur me non suscipiant latini mei. quasi diceret: bene possūt suscipere: ex quo dicte ecclesie nouas translationes aliorū interpretum suscepere. Deinde arguit per locū ab auctoritate q̄ recipienda sit tanq̄ autētica: quia est hebreorum ⁊ apostolorū et euāgelistarū auctoritatibus confirmata. vnde dicit: Cur me non recipiant latini mei: quia sum latinus sicut ⁊ ipsi.

t Qui inuiolata editioni veteri. hoc dicit cōtra Origenē qui in trāslatiōe. lxx. miscuit theodotionis editionem: et sic vtrāq̄ corrupit. v Ita nouā cōdidi vt laborem meum. i. editionē meā a me laboriose cōpositā. x Hebreis et ⁊ qd̄ his maius ē aplis auctorib⁹ cōprobē. Apli enim multa dixerūt de veritate hebraica que nō inuenimus in. lxx. trāslatione que pōt inueniri in libello quem ipse fecit de optimo genere interpretandi: ⁊ B ē quod dicit: y Scripsi nuper librum de optimo genere ꝛc. quedam epistola est quā scripsit Hieronimus ad Pāmachium de optimo genere interpretandi in qua scribuntur omnia exempla que ponūtur hic: que plene inuenies. s. in illo plogo. s. Desiderij mei. aī mediū. s.

z Ceteraq̄ his similia. supple ostendens. a In hebreoꝝ li. ꝛc. ab illo loco scz: Scripsi nuper ꝛc. vsq̄ huc debet legi sub vno versu. ⁊ ꝓter hoc resumitur hic ostēdēs

b Certe apostoli ⁊ euangeliste septuaginta interpretes. i. translationem. lxx. interpretū. c Rouerant ⁊ vnde eis hec. i. vnde habuerūt vt dicerēt: d Que in. lxx. interpretibus ꝛc. q. d. de hebraica veritate hoc habuerūt. e Utriusq̄ testamēti cōditor. hoc est contra manicheū qui dicebat ver⁹ testamentū esse a magno deo: et nouum ab exiguo. f Qui credit ī quit in me. Job. vj. g Apocrypha nescit ecclia. i. nō recipit vl nō approbat apocrypha ī plogo Iosue circa principiū expōit quid sit apocryphū. aliqui dicunt q̄ apocrypha est ntī casus singularis numeri: vt sit sensus: Apocrypha ecclesia. i. que apocryphis vtit. Nescit hoc. ex quo septuagita nō habent. h Ad hebreos igitur: id est ad hebraicā veritatē. i Reuertendū est. vbi hec reperiuntur. k Unde. de qua hebraica veritate. l Dominus loquitur. Hec pace veterū ꝛc. id est septuaginta. m Loquor ⁊ obtrectatoribus. i. detractoribus. n Canino. i. rabido vl irrationabili. o In angulis. i. in occulto. p Id est accusatores et defensores eiusdē.

q Cum in alijs probent. i. commendent in aliorū scriptis.

r Quod in me reprobant: id ē quod in scriptis meis vituperāt.

s Quasi virtus et vitium nō in rebus sint sed cum auctore mutētur: id est quasi diuersitas auctoꝝ faciat editionem preciosam vel vitiosam: et non potius preciū vel vitium ipsarum rerū. t Editionem septuaginta. i. translationem lxx. correctam. v Hostris id ē latinis. x Nec inimicum deberе existimari: id est reputari super me puto. y Eorum. scilicet trāslationem. z Quos edissero: id est expono vl confirmo per hebraicam veritatem. a In cōuentu: id est in congregatione.

b Fratrum: id est fidelium latinorum. vnde patet q̄ nō inuideo nec detrahо ipsis. c Et inextricabiles moras: id est longas sēntias. d Et siluam nominum que scriptorum confusa sunt ꝛc. i. confusionem multam: sicut arbores cōfuse sunt in silua: ita q̄ a remotis vix vna discerni potest ab alia. e Sensuūq̄ barbariem. hoc dicit: qz editio septuaginta ita cōfusa erat et corrupta q̄ videbat ē barbara: ⁊ barbaras ⁊ ignotas habere dictionū significatiōes f Digererē. i. exponerem vel ordinatim distinguerem. g Per cola. i. per mēbra ⁊ distinctiones ꝟsuū. colū dicit a colo q̄ ē mēbr: Est autē colū punctata prole. o alicuius

a bis hac inter se trifaria varietate cōpugnat. Et certe Origenes nō solū exempla composuit quattuor editionū e regione singula ꝟba describēs: vt vn⁹ dissentiēs: statim ceteris inter se cōsentiēbc tibus arguat: sed qd̄ maior audacie ē: de in editione septuaginta: theodotionis editionē miscuit: astericis designans q̄ fg minus fuerit. ⁊ virgulis q̄ ex superfluo videbat apposita. Si igit alijs licuit nō tenere quod semel susceperāt: ⁊ post septuaginta cellulas: quē vulgo sine auctore iactant singulas cellulas aperuere: hocq̄ in ecclesijs legitur q̄ septuagi hiklmnopqr ta nescierunt cur me nō suscipiāt latini mei: q̄ inuiolata editiōe veteri: ita nouā cōdidi: vt laborē meū hebreis: ⁊ qd̄ stv his maius est: aplis auctorib⁹ cōprobē. x Scripsi nuper librū ō optimo genere interpretandi ostendēs illa de euāgelio: Ex egypto vocaui filiū meū ⁊ quoniam nazareus vocabit: Et videbūt in quem cōpūxerūt. ⁊ illud Aplī: qd̄ ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit: ⁊ in cor hominis nō ascenderūt q̄ ꝓparauit de⁹ diligentibus se: ceteraq̄ his similia in hebreoꝝ z librīs inueniri. Certe apostoli ⁊ euāgelistē: septuagita interpretes nouerāt: a b ⁊ vnde eis hec q̄ in septuaginta interpētibus nō habent? Christus dñs noster c vtriusq̄ testamēti conditor in euāgelio d fz Johānē: Qui credit ī quit ī me sicut e dicit scriptura: flumia de ventre ei⁹ fluent aque viue. Utiq̄ scriptū est qd̄ saluator scriptū esse testat: Ubi scriptū ē? f septuagita ñ habēt: apocrypha nescit g ecclesia. Ad hbeꝛeos igit reuertendū ē: h vnde ⁊ dñs loquit: ⁊ discipuli exempla i ꝓsumunt: Hec pace veterū loquor et k obtrectatoribus meis tm̄ respondeo. l n qui canino dente me rodunt. ī publico detrahentes: ⁊ legentes in angulis: id o est: accusatores et defensores: cū in alijs probent quod in me reprobant: quasi p virtus et vitium non in rebus sit: sed q cum autore mutetur. Ceteruz memini r editionē septuaginta translatorū olim s de greco emendatā: tribuisse me nrīs: t nec inimicum deberez estimari eorum v quos in conuentu fratrum semper edissero. x Et quod nunc dabreiamin: id est y verba dierum interpretatus sum. idcirco feci vt inextricabiles moras ⁊ silz a uam nominum quē scriptoruz confusa b sunt vitio: sensuumq̄ barbariem aper c tius et per versuum cola digererem: d e f g

Adam seth ꝛc. Hoc. Ra. Decim⁹ ab adã Ca. I noe et in genesi ⁊ in paralipomenon mõstrat: et apte decim⁹: qꝛ pfect⁹ ē. Vñ Hoc vir iustus erat ⁊ pfect⁹ in generationib⁹ suis ꝛc. B genuit sem: cham ⁊ iaphet: p quos post diluuiũ rediuiua hominũ dilatat ꝓgenies. b Filij iaphet. Hiero. Hi possederũt terrã i asia ab amano ⁊ thauro syrie cheles ⁊ cilicie mõtibus vsq̃ ad flumẽ thanaim. In europa vsq̃ ad gadara nomia locis ⁊ gẽtibus relinquẽtes e quib⁹ postea immutata sunt plurima: ꝓmanẽt cetera. c Thubal. Ra. Hiberes q̃ ⁊ hispania quib⁹ celtiberia: licet q̃dam italos suspicẽtur. d Mosoch. Ra. Capadoces vñ vrbs cozz vsq̃ hodie masacha dicit. Septuaginta xo int̃pretes capthurim capadoces arbitrãtur. e Filij aũt iauan. Grego. Ab his diuise sunt insule nationũ lingue: cognatiões ⁊ gẽtes. De ionib⁹. i. grecis nascunt elisei: q̃ ⁊ eolides. Vñ ista lingua grecie colis dicit. ¶ Tharsis

a mihimetipi et meis iur̃ hismẽiũ
b canes: si aures surdę sint ceterox.

Finit secundus prologus.

Paralipomenõ liber instrumẽti veterl epithome: tãt⁹ ac tal⁹ ēvt absq̃ illo si quis scientiã scripturaum sibi voluerit arrogare semetipm irrideat: per singula quippe nomina iuncturasq̃ verborum et pretermisse in libris regum tanguntur historię: et innumerabiles explicãtur euãgelij q̃stiões.

Incipit prim⁹ liber dabreiami id est Paralipomenõ.

a Adam seth enos caynã mala leel iareth enoch matusale lamech noe sem cham et

a ¶ hi possederũt terrã in asia ab amano ⁊ thauro b ¶ galathe. ¶ he septẽ gentes ad aquilonem habitant.

b iaphet. Filij iaphet: gomer ma/

a ¶ schite. b ¶ medi c ¶ iones qui ⁊ greci vñ er mare ionium. ¶ capadoces.

c gog madai ⁊ iauã tubal mosoch
d thiras. Porro filij ioner: ascenez

a ¶ traces. b ¶ sarmate hoc greci regmos vocãt

Nico. de lyra

alicui⁹ ozõis p maiozes decisiões et p clausulas quasdã cõstãtes ex duabus dictionibus vl plib⁹. vt hic: Non me fraudabis: nõ ledes: nõ spoliabis: vñ colũ interptat ꝓcisus sensus vl longa sententia. In ꝓlogo sup Esa. pleni⁹ inuenies de colo comate ⁊ periodo.

a Iuxta hismeium. quidã fuit philosophus q̃ dicebat: si noluerint me alij audir̃: tũ canaz mihimetipi. Aut dã dicũt hismeniũ ee fluuiũ iur̃ quem ozgia bachi celebrabank cũ clamoze q̃ busdã. s. clamãtib⁹ alijs silẽtib⁹ ⁊ clamantes deridentib⁹. ⁊ est sensus:

b Si aures ceterox surde sint. i. si ceteri trãslationẽ meã cõtẽnãt ⁊ eã audire noluerint: tũ ego canã. i. trãsferã

c Mihimetipsi ⁊ meis amicis. Iuxta hismeniũ. i. sicut faciebat hismenius phs. Vel iuxta hismeniũ. i. sic illi q̃ celebrabãt ozgia iuxta fluuiũ illũ: nõ dimittebãt ꝓpter astãtes qui eos deribebant. ozgia ozgiox dicebank sacrificia bachi. ab ozge quod est cultura: quia ad culturaz anime credebantur pertinere: vel dicuntur ab ozge quod est ira: quia i sacrificijs bachi frequenter mouebantur ad irã. Itẽ oz dicit bonũ. ge ea. vñ dicunk ozgia i q̃b⁹ mltũ vini ⁊ ãnone expõebãt.

Finit qualiscunq̃ explanatio istius prologi.

Incipit postilla Nicolai de lyra ordinis minox: ⁊ primo prologus eiusdum super Paralipomenon.

c Colligite fragmenta ne pereãt. Job. vj. ꝓm sentiã Aug⁹. sup Job. Per fragmẽta ista intelligunk verba christi ad capiendus subtilia: ꝓter quod non fuerunt data turbis vt ea turbe secum portareut: sed magis fuit preceptum vt ea colligerent: quia doctozes ozbis terrarum futuri erant vt dicit ibidẽ glosa. speciali tamẽ ratione verba christi dicuntur fragmenta colligẽda: quia per christum non fuerũt in aliquo scripto collecta: nõ enĩ legitur discipulis aliquid scripto tradidisse sed tũ verbo: qꝛ cõueniebat doctrĩe xpi qui ē verbũ coeternũ deo patri: verũtamẽ discipuli ei⁹ ab eo inspirati ista fragmẽta collegerunt in quattuoz euãgelijs ⁊ in alijs libris noui testamẽti ꝓm q̃ eis dictũ fuerat: Colligite fragmen ꝛc. Hũc aũt ita ea q̃ illa q̃ in nouo tes. facta sunt figuralit̃ in veteri ꝓcesserũt. ꝓm q̃ dicit. j. ad Coꝛ. x. Omnia in figura cõtingebãt illis: ꝓter qꝛ in figura collectiõis verboꝛ xpi iam dicte: fuit diuinitus inspiratũ Esdre sacerdoti ⁊ legisdoctori vt aliq̃ ad vet⁹ testamẽtũ ꝓtinẽtia q̃ a scriptoriib⁹ ipm ꝓcedẽtibus fuerãt dimissa vl minus plene scripta: in hoc libro per ipm colligerenk: licet enĩ aliq̃ dicãt q̃ scriptoz hui⁹ libri ignorat̃. tũ Ra. Sa. habem⁹ dicẽtẽ q̃ Esdras ipm scripsit: ⁊ B ad pfectionẽ veteris testamẽti. vñ dicit beat⁹ Hiero. in epla ad Paulinũ ꝑsbyteꝛ de vniuersis sacre scripture libris Paralipo. liber. i. instrumenti veteris epitomẽ tãtus ac talis est: vt absq̃ illo si q̃s scientiã scripturarũ sibi voluerit arrogare seteris tes. dz: tũ eius ꝓncipalis intentio versat̃ ad scribendũ ea q̃ circa libros Regum dimissa erãt: ꝓpẽ qꝛ Hiero. in epistola ꝑdicta subdit: Per singla q̃ꝓpe nomina iuncturasq̃ verboꝛ ⁊ ꝓtermisse in regũ libris tangunk historie: ⁊ innumerabiles explicank euãgelij q̃stiones ꝓter qꝛ in hoc libro silis ꝓcessus est sicut in libro Regũ: sic magis videbit in huius libri diuisione.

Ca. I

a Adam seth enos caynã. Liber Paral. sic diuiditur: qꝛ ꝓmo agitur de regno israelis vnito. secũdo ꝑ bipartito. q̃. libro. Circa primũ sciendũ q̃ texit̃ generationes vsq̃ ad dauid vt ostẽdat̃ qualiter dauid descẽdit a patrib⁹ ctis iacob isac ⁊ abraã q̃ prim⁹ fidẽ vnt⁹ dei cõstãter publice ꝑdicauit: sic dictũ fuit Geñ. xij. ⁊ occasione hui⁹ ostẽdit q̃lit̃ abraã descẽdit ab adã per patres sanctos. s. seth: noe: sem ⁊ alios electos. Prim⁹ igit̃ liber Paral. sic diuidit̃: qꝛ ꝓmo q̃ si cronice texit genealogias vsq̃ ad dd ⁊ tũc ꝓsequit̃ de fact⁹ eius. x. ca. Quo ad ꝓmũ ꝓmo ponit ordinez generationũ vsq̃ ad iacob: qꝛ vsq̃ ad eum nulla generatio fuerat tota electa. Sedo a iacob p. xij. patriarchas texunk generationes sequẽtes vsq̃ ad transmigrationẽ babylõis. ca. ij. Tertio generationes post trãsmigrationẽ. ca. iz. Circa primum texit primo generationes ab adã vsq̃ ad noe. Secũdo p tres filios noe vẽit ad abraã. ibi: Filij iaphet. Tertio p tres ꝓnos abraã vẽit ad iacob: dans cuilibet numeꝛ certum. ibi: Filij autẽ abraã. Circa primũ dz: Adã seth ꝛc. subintelligit̃ genuit: ⁊ sic de alis. de cayn aũt ⁊ abel filijs adã non facit mentionẽ: quia abel mortuus fuit sine generatione: ⁊ generatio ipsius cayn fuit tota deleta in diluuio. Generationes autem iste plenius posite sunt Genesis. v. ⁊ ibidẽ fuerũt exposite. b Sem cham ⁊ iaphet. in istis nõ subintelligitur genuit: qꝛ vn⁹ nõ genuit aliũ: B fuerũt ffes ⁊ filij noe: vt dr̃ Geñ. v. ⁊ scribunk B q̃ tres generatiões: qꝛ filij eoꝛ occupauerũt tres ꝓtes ozbis: filij sem asiã: filij iaphet europaz: ⁊ filij cham africã: vt dicit Joseph⁹. j. li. antiq̃tatũ. istõ tũ ē itelligẽdũ. ꝓ maiozi ꝓte: ñ tũ totaliẽ: qꝛ filij iaphet obtinuẽt ꝓtẽ alie: ⁊ filij cham sil̃r. c Filij iaphet. Hic ꝓñr p filios noe descẽdit ad abraã: ⁊ ꝓmo põit generatiões iaphet: ⁊ generatiões chaz: qꝛ ille nõ erãt ꝓsequẽde: vltimo vero generationem sem: qꝛ ille erant prosequende tanq̃ a deo electe: qꝛ ab ill⁹ descẽdit abraam isaac ⁊ iacob: ⁊. xij. patriarche: ⁊ tãdẽ dd ꝑ patriarcha iuda: cui⁹ regnũ ꝓsequit̃ liber iste: vt ꝑdictũ ē. Cõsiderãduz etiã q̃ sic dicit Hiero. li. de hebraicis q̃stiõib⁹. isti filij noe a q̃ bus populata est terra post diluuiũ: nomina locis ⁊ gẽtib⁹ reliq̃rũt: ex q̃b⁹ postea mutata sunt plũma ꝓpẽ lõgitudinẽ tẽporũ et bella supueniẽtia: p q̃ deleta sũt noia multaꝛ gẽtiũ ⁊ mutata nomia ciuitatũ: aliq̃ tũ adhuc ꝓmanẽt in se vl in aliq̃ simili seu ꝓinquo. d Homer. A quo noiati sũt galathe ⁊ postea gallici: vt dicũt aliq̃. alij autẽ dicũt ecõuerso q̃ a goner primo dicti sũt gallici: ⁊ postea galathe: qꝛ senones galli duce brenno obtinuerũt italiã: ⁊ postea intrãtes greciã vocati sũt a rege bithynie in asiã: ⁊ obtẽta victoria ꝓ mercede laboris acceperũt quandã regni ei⁹ ꝓtẽ quã vocauerũt ex suo noie galloreciã: ⁊ nũc dicit̃ galathia: cui⁹ habitatores mõ galathe dicũt: e Magog a quo descenderunt scythe ꝓm Hieronymum. f Madai. A quo medi. g Et iauan. A quo greci. vnde ⁊ adhuc grecia in hebreo iauan nomiat̃. h Thubal. A quo hispãi. i Mosoch. A quo capodaces. vñ ⁊ apõ eos adhuc manet ciuitas moseeha. k Thiras a q̃ traces. l Filij gomer. nõ fac̃ mẽtionẽ de filijs magog: thubal: mosoc: ⁊ thiras: qꝛ sicut dicit glo. hebraica. licet ei isti haberent filios multos: tũ oẽs